

ANDREW LASS

životopis

Profesor Andrew Lass se narodil roku 1947 v New Yorku, vyrůstal však v Praze-Dejvicích, kde se se svými rodiči novináři a starším bratrem krátce nato usadili. Přestože se naučil myslet česky, ve škole prolézal s velkými potížemi a zejména z českých diktátů dostával většinou nedostatečnou. Po ukončení střední školy vystudoval poblíž Stuttgartu vědeckou fotografii a film. V létě roku 1968 absolvoval kurz analytické filozofie na Harvardově univerzitě. Po jednoročním studiu na FAMU v Praze přestoupil na Filozofickou fakultu UK, kde si zapsal psychologii a folkloristiku. Dvojpólovost jeho zájmů – vědecká činnost na straně jedné a umělecká na straně druhé – našla v těchto letech své celoživotní zakotvení ve studiu lingvistiky a kulturně-sociální antropologie a ve smysluplném kouzlu fotografie a poezie (na podzim roku 1968 se stal členem Pražské surrealistické skupiny).

V roce 1973 byl (spolu se svými rodiči) Husákovým normalizačním režimem z Československa vyhoštěn; těsně před ukončením vysokoškolského studia, ale včas na to, aby mu neurochirurgové v Bostonu stihli vyoperovat nádor na krční páteři. Je asi jedním z mála lidí, kterým StB (nedopatřením) zachránila život.

Doktorát v oboru kulturně-sociální antropologie získal roku 1981 na University of Massachusetts Amherst. V roce 1999 byl jmenován profesorem antropologie, kterou vyučuje na Mount Holyoke College v Massachusetts. Po politické rehabilitaci v roce 1993 mu Karlova univerzita udělila titul magistra. Ve své vědecké práci na sebe upozornil originálním přístupem k různým pojetím času a paměti a jejich zpředmětnění v místě jakožto kulturně konstituovaným realitám a intersubjektivním stavům prožívání. Témata jeho studií zároveň odrážejí jeho trvalý zájem o českou společnost – od národního obrození přes současnou Prahu turistickou až po uměleckou avantgardu. V posledních letech se jeho vědecký zájem obrací jednak k filozofickým otázkám spojeným se sémantickými modely v dějinách kulturně-sociální antropologie, jednak ke zkoumání surrealistické poetiky a problematiky překladu. Svě odborné práce publikuje mimo jiné v časopisech *American Anthropologist*, *American Ethnologist*, *Dialectical Anthropology* a v řadě tematických sborníků.

Jeho básně a eseje se objevují například v revue *Analogon*, kresby a fotografie jsou součástí skupinových výstav. (Své texty píše a publikuje jak v češtině, tak v angličtině.) V roce 1995 vyšla jeho básnická sbírka *Mandala* (poezie z let 1968–69) společně se sbírkou *Hra na slepou bábu*, roku 2012 pak kniha poezie *Hrdlořezy a zvukomalby*. Jeho básně byly též publikovány v několika antologiích, včetně *Nejlepší české básně* (2011 a 2013). V květnu letošního roku se v galerii Vlastivědného muzea v Olomouci uskutečnila výstava jeho fotografií s názvem *Na příkrém břehu snu*. Kresbo-texty *Zdrobněliny* budou od září 2014 do února příštího roku vystaveny v galerii Emile Juliše v Černčicích u Loun, v Památníku Terezín – Muzeum ghetta v témž termínu soubor fotografií a kreseb *Rozjímání*.

Začátkem devadesátých let inicioval Andrew Lass projekt modernizace českého a slovenského knihovnictví CASLIN (Czech and Slovak Information Network) za nemalé finanční podpory nadace Andrew W. Foundation v New Yorku. Jako manažer projektu se soustředil na zavedení jednotných mezinárodních standardů, automatizaci knihovních procesů, meziknihovní spolupráci, digitalizaci a ochranu dokumentů a historických fondů. Součástí této iniciativy bylo zavedení mezinárodního semináře CASLIN, který se dodnes koná každý rok v České republice a na

Slovensku. Svoje zkušenosti s knihovnictvím uveřejnil v několika odborných publikacích, včetně dvou svazků příspěvků z mezinárodních konferencí o problematice knihovní modernizace.

Česká akademie věd udělila v roce 1995 profesoru Lassovi Cenu Jana Evangelisty Purkyně. V roce 2005 obdržel od Mount Holyoke College za svou pedagogickou činnost cenu The Distinguished Teaching Award. Od Americké antropologické společnosti převzal roku 2010 rovněž za pedagogickou činnost ocenění AAA/Oxford University Press Award for Excellence in Undergraduate Teaching of Anthropology. V České republice profesor Lass přednášel při Kabinetu knihovnictví Masarykovy univerzity v Brně a na katedře bohemistiky Filozofické fakulty Univerzity Palackého v Olomouci.